

Assignatura-Codi

Història del Pensament Econòmic

25078

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre	
2008/2009	1 o 2	2	
Grup/s	Professors	Despatx	Telèfon Despatx
01	Lluís Barbé	B3-142	93.581.1201
	<Lluís.Barbe@uab.es>		

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

"Escoles de pensament: clàssica, neoclàssica, institucionalista, keynesiana i corrents actuals".

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs introdueix cada escola de pensament amb els seus autors més rellevants i exposa la seva contribució als paradigmes de la Ciència Econòmica: l'Economia Política clàssica i la seva variant marxista, el marginalisme, l'escola institucionalista, el keynesianisme i els corrents contemporanis.

PREREQUISITS

No n'hi ha. En tot cas, es recomana haver cursat com a mínim la *Introducció a l'Economia* i haver llegit el text *Historia de la Economía*, de J.K. Galbraith, Ed. Ariel.

METODOLOGIA

La brevetat del curs, el seu caràcter optatiu i l'escassetat de crèdits que suposa l'assignatura impedeixen que es pugui dedicar massa temps de classes a exposicions dels estudiants o a exigir la presentació obligatòria de treballs específics individuals. La classe magistral queda doncs com a eina fonamental del curs. No obstant això, el professor resta a disposició dels estudiants per a la confecció dels guions dels temes d'una llista de vuit que seran bàsics per superar l'examen final. A aquest efecte, el professor recomana molt especialment als estudiants el contacte des de les primeres setmanes a través de les tutories i el lliurament de la fitxa identificativa —abans del primer de març— que permeti saber quins estudiants matriculats tenen la intenció de treballar activament l'assignatura.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

HISTÒRIA DEL PENSAMENT ECONÒMIC

PART I. PROLEGÒMENS I PRECEDENTS

1. Activitat econòmica. Pensament econòmic: com es va conformant. Evolució del concepte de Ciència Econòmica: Economia pairal, Economia Política i Economia. Grans escoles del pensament econòmic. El mètode a la Ciència Econòmica.
2. Les primeres escoles del pensament econòmic. Pre-científiques: els filòsofs grecs, els escolàstics, l'escola de Salamanca, el mercantilisme. Primers passos cap al científicisme: la fisiocràcia —Quesnay, Turgot—, els pre-clàssics —Petty, Law, Cantillon.

PART II. L'ESCOLA CLÀSSICA

ELS AUTORS

3. Adam Smith: *The Wealth of Nations*. T.R. Malthus: *Essay on Population*,
4. David Ricardo: *Principles of Political Economy and Taxation*. J. Stuart Mill: *Principles of Political Economy*. Karl Marx: *Das Kapital*.

DETALLS SOBRE TEMES RELLEVANTS

TEORIA DE LA HISENDA PÚBLICA

5. Ingressos i despeses de l'Estat. Origen i naturalesa dels ingressos i despeses públiques. Desequilibris entre ells. Smith sobre el dèficit i el deute públics. Impostos progressius i regressius.

TEORIA DEL VALOR

6. Valor en ús i valor en canvi. Mesura del valor en canvi. Sistemes d'intercanvi. Preu i mesura del valor en canvi. Preus nominal i preus reals. La base del valor real: la mercaderia patró segons Smith i Ricardo. Conseqüències de computar els valors reals: La mercaderia patró composta de Sraffa i el cabàs de la compra.
7. Regulació del valor en canvi. El curt termini: El preu de mercat de Smith i la llei de Say. El preu de mercat de Mill. A llarg termini: el preu natural. Preus de producció i valors-treball incorporat a Ricardo i a Marx.

TEORIA DE L'INTERCANVI: TEORIA PURA DEL COMERÇ INTERNACIONAL

8. Els guanys de comerç: Avantatge absolut de Smith vs. avantatge relatiu de Ricardo. El cost d'oportunitat. Arguments proteccionistes. La balança de pagaments.

SISTEMES ECONÒMICS

9. Les teories de Smith i de Marx sobre l'evolució dels sistemes: el materialisme històric. Principals trets del capitalisme segons Marx: Origen, evolució i perspectives finals del capitalisme. Origen de la plusvàlua. Lleis de l'acumulació capitalista.

PART III. L'ESCOLA NEOCLÀSSICA

ELS AUTORS

10. Principals trets de l'Escola Neoclàssica. William Stanley Jevons: *The Theory of Political Economy*. Francis Ysidro Edgeworth: *Mathematical Psychics*.
11. Léon Walras: *Éléments d'Économie Politique Pure*. Alfred Marshall: *Principles of Economics*. Carl Menger i els austríacs. U.S.A.: John Bates Clark. La segona i la tercera generació: A. C. Pigou, V. Pareto & J. R. Hicks.

DETALLS SOBRE TEMES RELLEVANTS

TEORIA DE L'INTERCANVI

12. Utilitat cardinal i preferències. Teoria de la palanca de Jevons. L'intercanvi bilateral d'Edgeworth. El cor d'una economia d'intercanvi. Models d'equilibri general de Walras.

PRODUCCIÓ I CONSUM

13. L'anàlisi de Marshall de la producció i del consum: Isoquantes, corbes de costos, funcions d'oferta i de demanda. Equilibri i estabilitat. Elasticitats. Tipus de mercaderies. Efectes ingrés i substitució. Béns Giffen.

TEORIES DELS MERCATS I DE LA DISTRIBUCIÓ

14. L'anàlisi de Marshall dels mercats. Els excedents del consumidor i del productor. L'excedent agregat en els mercats competitiu i monopolístic. Mercats de factors de producció. Teoria de la

distribució neoclàssica. El mercat laboral i l'atur involuntari. El mercat de fons prestables. L'empresari de Walras i els beneficis.

TEORIA DEL BENESTAR

15. Les tres etapes de l'Economia del Benestar. a) *Welfare Economics* de Pigou. El benestar i la distribució de la riquesa. El millor tipus de mercat. Els resultats privats i socials: les economies i diseconomies externes. Les condicions d'optimalitat per al benestar social de Bergson.
16. b) La Nova Economia del Benestar. Comparacions en termes del criteri de Pareto. Els principis de compensació de Kaldor i Scitovsky. c) L'Economia Axiomàtica del Benestar: el teorema d'impossibilitat d'Arrow. La teoria de l'elecció social. La crítica de Dobb a l'Economia del Benestar.

PART IV. DISSIDENTS DE L'ESCOLA NEOCLÀSSICA

ELS AUTORS

17. Primers radicals: John A. Hobson, Rosa Luxemburg i la teoria de l'imperialisme capitalista. Els defensors britànics de l'Estat del benestar. Institucionalisme americà: Veblen, Commons i el paper de l'Estat.
18. John Maynard Keynes: *The General Theory of Employment, Interest and Money*. Joseph A. Schumpeter: Desenvolupament i *Business Cycles*.

DETALLS SOBRE TEMES RELLEVANTS

TEORIA DE L'OCUPACIÓ, L'INTERÈS I EL DINER

19. Variables i relacions macroeconòmiques. Variables expectades i realitzades. La causa de l'atur involuntari. Les funcions de consum agregat i d'inversió agregada. El multiplicador de la inversió.
20. Com determina Keynes la taxa d'interès. Demanda de liquiditat i oferta monetària. El mecanisme de la reformulació de les expectatives. Intervencions del Govern: polítiques fiscal i monetària. La inflació de demanda i la de costos. La transmissió distorsionada de la *General Theory*: El model IS-LM.

PART V. CORRENTS RECENTS EN L'ANÀLISI ECONÒMICA

21. Neo-ricardians: P. Sraffa. Post-keynesians: Joan Robinson, R. Harrod. Els keynesians "bords" i la "Síntesi Neoclàssica" a través del model IS-LM: P.A. Samuelson, J. Tobin. Monetaristes: M. Friedman. Radicals americans: P.M. Sweezy & P. Baran. La "Nova Escola Clàssica": R.E. Lucas.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA

Lluís Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, I. L'Escola Clàssica*, S.Publ.UAB.

Lluís Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, II. L'Escola Neoclàssica, Keynes i Schumpeter*, S.Publ. UAB; o bé la seva versió castellana:

Lluís Barbé, *El curso de la Economía*, Ed. Ariel./S.Publ. UAB.

John Kenneth Galbraith, *Historia de la Economía*, Ed. Ariel.

De consulta

Mark Blaug, *Teoría económica en retrospectiva*, Fondo Cultura Económica España, 1985.

Miren Etxezarreta (coord.), *Crítica a la economía ortodoxa*, S. Publ. U.A.B.

Robert B. Ekelund, Jr., i Robert F. Hébert. *Historia de la Teoría Económica y de su método*, MacGraw Hill, 1992.

E. Fuentes Quintana (dir.), *Economía y economistas españoles*, G.Gutenberg, 1999-2004.

Joan Robinson & John Eatwell, *Introducción a la Economía Moderna*, F. Cultura Ec.

Alessandro Roncaglia, *La riqueza de las ideas*, Prensas Universitarias de Zaragoza.

E. Screpanti i S. Zamagni, *Panorama de historia del pensamiento económico*, Ed. Ariel, 1997.

Joseph A. Schumpeter, *Historia del Análisis Económico*, Ed. Ariel, 1994.

CALENDARI APROXIMAT

El calendari acadèmic preveu un total de 28 classes al llarg de 14 setmanes. Cada tema ocuparà, doncs, una mitjana d'una classe i escaig.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'avaluació del grau de domini dels diversos temes per part de cada estudiant es farà mitjançant una prova escrita. Aquesta prova consistirà en cinc qüestions, quatre de les quals s'hauran triat entre una llista de vuit que s'haurà fet pública (a classe i en la porta del despatx B3-142) dins del mes de març i serà vàlida per a les dues convocatòries. L'avaluació en hores de tutoria de guions dels vuit temes seleccionats tindrà un pes important en la qualificació final.

HORES DE TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Lluís Barbé (Concertar cita prèvia)	Dilluns, de 16,30 A 18 h.
Lluís Barbé (Concertar cita prèvia)	Dimarts, de 10,20 a 11,50 h.